

Skogsbrandordning för Hammarö sockens brandrote

Fastställd den 31 oktober 1938 av Länsstyrelsen i Värmlands län

Med stöd av 12 § i lagen den 7 maj 1937 om förekommande och släckning av skogseld hava kommunalfullmäktige i Hammarö kommun beslutat, att utöver de i sagda lag eller eljest i vederbörlig ordning meddelade bestämmelser följande föreskrifter skola gälla till förekommande och släckning av skogselev inom ovan nämna brandrote.

1 KAP.

1 §.

Brandroten omfattar Hammarö socken.

2 KAP.

Vissa bestämmelser till förekommande av skogseld.

2 §.

Vill någon under tiden från och med den i mars till och med den i september företaga kolning eller tjärbränning eller ock svedja eller bränna gräs, ris eller ljung i skog eller så nära skog, att elden lätt kan spridas dit, åligger det honom att senast 3 dygn, innan elden uppgöres, därom göra anmälan hos brandfogden samt ange platsen, där elden skall uppgöras, arbetets omfattning och de anordningar, som vidtagits till förhindrande av eldens spridning. Finner brandfogden dessa anordningar ej vara tillräckliga till förhindrande av eldens spridning, äger han förelägga anmälaren att vidtaga de ytterligare eller andra anordningar, som äro erforderliga för sådant ändamål.

3 §.

Vill någon företaga skogsavverkning inom område på kortare avstånd än trettio meter från järnvägsspår, varå ånglokomotiv framföres, åligger det honom, att, senast då avverkningen påbörjas, därom göra anmälan hos brandfogden samt därvid ange platsen för avverkningen.

3 KAP.

Om förvaltningen av brandrotens angelägenheter.

4 §.

Förvaltningen av brandrotens angelägenheter handhaves av brandstyrelsen i Karlstad.

5 §.

1 mom. För handläggning av ärende, som rör skogsbrandväsendet, sammanträder brandstyrelsen, så ofta omständigheterna det påkalla och jämväl när det åskas av länsstyrelsen eller brandfogden.

2 mom. Då ärende, som rör skogsbrandväsendet, förekommer till behandling inför brandstyrelsen, skall brandfogden vara närvarande; och äger brandfogden framställa förslag samt delta i överläggningarna ävensom att, där han det begär, få sin mening antecknad till protokollet.

3 mom. Av de fattade besluten skall brandfogden erhålla del genom protokollsutdrag.

Där brandfogden det yrkar, skall avskrift av brandstyrelsens protokoll i ärende, som nyss sagts, ofördröjligen insändas till länsstyrelsen.

Det tillkommer brandstyrelsen:

att uppgöra förslag till skogsbrandordning eller ändring däri;

att årligen avgiva förslag till inkomst och utgiftsstat för skogsbrandväsendet under det nästföljande året ävensom att eljest, där anslag erfordras för särskilt ändamål, hos stadsfullmäktige göra framställning om dylikt anslag;

att efter förslag av brandfogden fastställa föreskrifter angående tjänstetecken för brandfogden och vice brandfogden samt uppbådare, brandförman och annat brandbefäl;

att, då brandfogde eller vice brandfogde tillsatts eller skogsbrandordning fastställts eller förändrats, skyndsamt ombesörja, att meddelande härom intages i den eller de tidningar, vari kommunala meddelanden för orten i allmänhet införs;

att, därest brandfogden skall handhava medel för brandrotens räkning, meddela brandfogden föreskrifter angående förvaltningen därav och förandet av därför erforderliga räkenskaper samt tillse, att medlen förvaltas och räkenskaperna föras i enlighet med dessa föreskrifter;

att övervaka efterlevnaden av skogseldslagen och denna skogsbrandordning;

att i skogsbrandväsendet rörande angelägenheter avgiva de yttranden, som av vederbörande myndigheter infordras; samt

att i övrigt främja allt, som kan åvägabringa ett tillfredsställande skogsbrandskydd.

4 KAP.

Om brandfogde och vice brandfogde.

7 §.

Förutom vad i skogseldslagen, denna skogsbrandordning eller eljest föreskrives åligger *det brandfogden*:

att aktgiva på allt, som innefattar fara för skogseld, och skyndsamt vidtaga lämpliga åtgärder för sådan faras avlägsnande;

att skaffa sig god kännedom om brandrotens skogar samt framkomstmöjligheterna till och inom desamma;

att på lämpligt sätt organisera skogsbrandväsendet och planlägga släckningsförfarandet i händelse av skogseld samt i övrigt vårda sig om att skogsbrandväsendet är ordnat på ett tillfredsställande sätt;

att, där för sådant ändamål erfordras anslag av allmänna medel eller ändring av eller tillägg till skogsbrandordningen, därom göra framställning till brandstyrelsen;

att i övrigt hos vederbörande myndigheter väcka de förslag och göra de framställningar, som finnas nödiga för ernående av ett tillfredsställande skogsbrandskydd;

att efter uppdrag av brandstyrelsen ombesörja anskaffandet av tjänstetecken, släckningsredskap, sjukvårdsartiklar och dylikt;

att föra förteckning över brandrotens släckningsredskap, sjukvårdsartiklar och övrig materiel, ombesörja lämplig förvaring därav samt hava tillsyn över att de äro i brukbart skick;

att, där förvaltningen av skogsbrandväsendets medel helt eller delvis uppdrages åt brandfogden, fullgöra dylikt uppdrag i enlighet med meddelade föreskrifter;

att tillse, att exemplar av skogseldslagen och denna skogsbrandordning finnas inom brandroten att tillgå för köpare samt att utdrag ur skogseldslagen jämte en allmän uppmaning till försiktighet med eld i skog och mark ävensom förteckning, upptagande brandrotens befäl samt deras adresser och telefonnummer, finnas anslagna på lämpliga, allmänt besökta platser inom brandroten och på kommunala anslagstavlor; samt

att på kommunens bekostnad deltaga i de kurser i skogseldsläckning m. m., som kunna bli anordnade för brandfogdar och vice brandfogdar.

8 §.

Vice brandfogden åligger:

att biträda brandfogden i dennes åligganden samt ställa sig hans föreskrifter till efterrättelse;

att, då brandfogden är förhindrad att tjänstgöra, träda i hans ställe; samt *att* på kommunens bekostnad deltaga i de kurser, varom förmäles i 7 §.

9 §.

Under tiden från och med den 15 mars till och med den i september skola brandfogden och vice brandfogden ständigt vara beredda att träda i tjänstgöring samt vara lätt anträffbara. Äro under nämnda tid brandfogden och vice brandfogden samtidigt förhindrade att tjänstgöra, skall brandfogden i sitt ställe sätta av brandstyrelsens ordförande godkänd ställföreträdare. Erfordras ställföreträdare för vice brandfogden, skall till sådan utses av ordföranden godkänd person.

Brandfogden må ej under tid, som är i första stycket sägs, begiva sig utom brandrotens område utan att hava vidtagit sådana anordningar, att den, som söker brandfogden å hans boningsort, där kan erhålla uppgift om vem som tjänstgör som brandfogde,

5 KAP.

Om skogsbrandväsendets organisation.

10 §.

Brandroten skall där sådant påkallas av brandrotens omfattning eller andra förhållanden, av brandfogden indelas i erforderligt antal brandkretsar

Ö:a brandkretsen; omfattande den del som ligger öster och nordost om vägen Lövnäs brygga – Säters gård.

Södra kretsen: omfattande den del som ligger söder om vägen Säters gård – St:a Skagene samt gränsen mellan St:a Skagen och Hovlanda – Skagene viken

Mellersta kretsen: omfattande den del som ligger inom ovannämnda gränser till Ö:a och S:a kretsarna och i väster med gräns till hemmanet Mörmon.

V:a kretsen: omfattande Skoghalls brukssamhälle med hemmanen Mörmon och Vidön

11 §.

Brandfogden skall för viss tid, dock ej för längre tid än han blivit förordnad, utse en eller flera uppbådare. I den mån så finnes erforderligt, skall brandfogden därjämte för tid, som nyss sagts, utse en eller flera brandförmän ävensom vidtala därtill lämpliga personer att i händelse av skogseld verkställa transporter, tjänstgöra såsom gångbud, velocipedordonnanser, sjukvårdare eller dylikt. Uppbådare och brandförmän skola utses särskilt för varje brandkrets.

Erfordras på grund av särskilda omständigheter, såsom stark torka, upprätthållande av särskild beredskap inom viss brandkrets, skall brandfogden för viss tid utse lämpligt antal beredskapsmän.

12 §.

Uppbådare åligger att efter tillsägelse av brandfogden och i den ordning denne bestämmer kalla släckningsskyldiga till deltagande i eldsläckning samt att eljest utöva det befäl, som kan bliva honom ålagt.

Brandförman åligger att vid eldsläckning tjänstgöra såsom underbefäl och eljest fullgöra de uppgifter, som blivit honom ålagda av brandfogden.

Beredskapsman är skyldig att, då skogseld uppstår inom brandkretsen, utan särskild kallelse ofördröjligen begiva sig till brandstället och där påbörja släckningsarbetet.

13 §.

Den, som utsetts till uppbådare, brandförman eller beredskapsman, åligger därjämte:

att, då han erhåller kännedom om utbruten skogseld, genast underrätta brandfogden därom;

att, därest han under den i 9 § angivna tid blir för längre tidsrymd än sex timmar i följd förhindrad fullgöra sitt uppdrag, lämna brandfogden meddelande därom; samt

att ställa sig brandfogdens i tjänsten givna föreskrifter till efterriktelse.

14 §.

För brandroten skall finnas förråd av släckningsredskap, bestående av erforderligt antal yxor, hackor, spadar, hinkar och dylikt.

Redskapen skola förvaras i förvaringsskjul inom varje brandkrets.

15 §.

För brandroten skall finnas sjukvårdsmateriel, bestående av tre förbands- och medicinlådor. Ifrågavarande materiel skall förvaras av brandfogden eller den, han därtill utser.

Vid skogseld skall brandfogden eller den, han därtill utser, ombesörja, att förbands- och medicinlåda föres till brandplatsen.

16 §.

Det åligger brandfogden att i förväg ordna för gemensam proviantering av släckningsmanskaper för fall av mera omfattande skogseld.

6 KAP.

Vissa särskilda bestämmelser om förfarandet vid skogseld.

17 §.

Brandfogden skall tillse, att erforderligt brandbefäl finnes vid brandstället samt meddela efter omständigheterna lämpade föreskrifter om befälsföringen. Brandfogden äger å annan uppdraga att efter brandfogdens anvisningar och under hans överinseende utöva befälet vid brandstället.

18 §.

Brandfogden och annat brandbefäl skola under tjänstgöring vid skogseld bära följande tjänstetecken, nämligen brandfogden. Mössa med märke av godkänd modell ävensom gul armbindel med blå kanter och med ordet "Brandfogde" därå anbragt i tydliga bokstäver.

vice brandfogden: Mössa med märke av samma modell som för brandfogden samt gul armbindel med blå kanter och med orden "Vice brandfogde"

brandförman: Guld armbindel med ordet "Brandförman"

extra brandförman: Gul armbindel med orden "Extra brandförman"

uppbådare; Röd armbindel med ordet "Uppbådare"

Tjänstetecken anskaffas och bekostas av brandroten

19 §.

Den, som utövar högsta befälet vid brandstället eller inom viss del av brandområdet, skall, i den mån så finnes erforderligt, indela släckningsmanskaper i arbetslag.

Överflödigt manskap skall av brandfogden eller den, han därtill utsett, hemförlovas.

20 §.

Släckningsskyldig åligger att ovillkorligen efterkomma brandfogdes, brandförmans, uppbådares och annat brandbefäls i tjänsten givna befallningar.

21 §.

Vid mera långvarigt släckningsarbete skall brandfogden i god tid uppbåda manskap för avlösning samt, där så erfordras, vidtagna anordningar för gemensam proviantering av släckningsmanskaper.

Vid mera omfattande skogseld bör brandfogden därjämte hålla polismyndigheten underrättad om släckningsarbetets fortgång.

22 §.

Sedan skogseld blivit dämpad, skall till förekommande av förnyat utbrott av densamma eftersläckning ske och bevakning anordnas på sätt och i den utsträckning, brandfogden anser nödigt. Släckningsmanskaper, som ej erfordras för eftersläckning eller bevakning, skall hemförlovas.

Sedan skogselden blivit släckt och brandfogden efter slutlig avsyning av brandplatsen funnit, att bevakning ej längre erfordras, skall det kvarlämnade släckningsmanskaper hemförlovas.

23 §.

Vill någon, som deltagit i eller på annat sätt varit verksam för släckning av skogseld, framställa anspråk på ersättning av statsmedel, skall han göra sådan framställning hos brandfogden eller den, åt vilken brandfogden uppdragit att emottaga dylika framställningar.

Framställning om ersättning av statsmedel bör göras snarast möjligt efter släckningsarbetets avslutande.

24 §.

Brandfogden skall ombesörja, att förteckning upprättas över dem, som deltagit i eller på annat sätt varit verksamma för släckningen av skogselden. Å förteckningen skola anteckningar göras om tjänstgöringstider, medförda redskap, i anspråk tagna transportmedel och telefoner, uppkomna skador, begärda ersättningar och dylikt.

7 KAP.

Ansvarsbestämmelser.

25 §.

Den, som bryter mot vad i 2 eller 3 §§ finnes stadgat eller mot honom av brandfogden jämlikt 2 § -meddelat föreläggande, straffes med böter från och med trehundra kronor, där ej å görningen kan följa straff enligt allmän lag.

Underlåter uppådare, brandförman eller beredskapsman att meddela brandfogden i 13 § föreskriven underrättelse om att han blivit förhindrad att fullgöra sitt uppdrag, straffes med böter från och med fem till och med etthundra kronor.

Har uppådare, brandförman eller beredskapsman erhållit kännedom om utbruten skogseld och underlåter han att genast underrätta brandfogden därom eller bryter beredskapsman mot vad i 12 § tredje stycket föreskrives, straffes såsom första stycket av denna paragraf sägs.

Denna skogsbrandordning skall träda i kraft den 1 september 1939.

Avskrift gjord av Värmlands Brandhistoriska Klubb maj 2020